

FESTIVALOVÝ DENNÍK

artfilm

FORZA

MESTO
TRENČIANSKE
TEPLICE

TRENČÍN

KÚPELE
TRENČIANSKE
TEPLICE

Pravda

artfilmfest
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
TRENČIANSKE TEPLICE
TRENČÍN

streda 25. júna 2014

22. Art Film Fest

číslo 5 • ZADARMO

foto: Radovan Stoklasa

Dobrý film je ako krásna žena

Pre dobrý film je najdôležitejší príbeh. Kamera nehrá rolu, hovorí Răzvan Vasilescu. Hral vo filmoch Tovar alebo peniaze či California Dreamin' (Bez konca), ktoré stáli pri zrode rumunskej novej vlny. A je členom Hlavnej poroty, ktorá rozhodne, kto získa cenu Modrý anjel. O hlavnú cenu Art Film Festu sa v Medzinárodnej súťaži hraných filmov uchádza jedenásť filmov.

Pristupujú herci a režiséri vo festivalových porotách k hodnoteniu filmov odlišne?

Nemyslím, že by medzi nami bol veľký rozdiel. Jedni aj druhí čakáme od filmov to isté: Dobré hranie a dobrú réžiu. Aspoň ja hodnotím filmy podľa týchto kritérií.

Ako spoznať dobré hranie?

Dá sa jednoducho vycítiť. Je to rovnaký pocit, ako keď človek stretne krásnu ženu. Vtedy stratí reč, zafixuje pohľad a azda len vydýchne: No teda! Ale keď príde špata, všetci sa bez mihnutia oka ďalej venujú svojim veciam.

Dobré filmy sú teda pre vás ako nádherné dievčatá?

Svojím spôsobom. S tým rozdielom, že s filmami sa nechcem vyspať.

Aj príprava na dobré hranie je podobná ako príprava na stretnutie s krásnou ženou?

Keď sa ja pripravujem na rolu, obyčajne sa dva, tri mesiace, ktoré na to dostanem, učím texty. A rozmysľám, aká by mohla a mala byť moja postava. Predstavujem si jed-

notlivé scény. Dobrá rola sa však nepokazí, ani keď ju hrá zlý herec. Hrá sa sama.

Na čom dobrá rola stojí?

Na dobrom scenári. Pre mňa je scenár a príbeh, ktorý obsahuje, veľmi, veľmi dôležitý. Tak isto, ako je v divadle najdôležitejšia hra. Veď prečo sa stále dookola a s veľkým úspechom hrajú krásne hry Čechova, Shakespeara, Pirandella a mnohých ďalších dávno mŕtvych autorov? Lebo majú dobré príbehy.

Hrá sa vám lepšie v divadle alebo vo filme?

Nehanbím sa priznať, že pred publikom som veľmi zlý herec. Som hanblivý. Najlepšie to vidno na kastingoch. Aj keď dokonale poznám text, necítim sa pred ľuďmi isto.

Ako sa hanblivý človek stane hercom?

Celkom prirodzene. Dokonca práve preto, že je hanblivý. Asi nie preto, aby ukázal a dokázal, že sa dokáže zbaviť trémy. Ale preto, aby mohol byť tvrdšasom, aby mohol mať najkrajšie baby, aby mohol zabíjať... Keď má herec dobrý scenár,

môže naplúť do tváre politikom a vynadať im: „Vy svine, máte všetky prachy a my nemáme nič!“ Ale keď potom stretne nejakého politika naživo, ohne chrbát a s úsmevom mu podá ruku: „Dobrý deň, pane, vďaka za všetko.“

Žijete teda pred kamerou životy, ktoré by ste chceli žiť v skutočnosti?

Nie, to určite nie. Hrám, pretože hranie milujem.

A pozeráte sa na filmy inak, ako bežný divák?

Myslím, že filmár vidí vďaka svojomu remeslu viac, ako bežný divák. Vidí rozdiel medzi naozajstným hercom a takým, čo len chodí po plátne zľava doprava. Nikdy som napríklad nevidel afrického herca, ktorý by bol naozaj dobrý. Vystupujú dokumentárne, akoby stále nakrúcali pre National Geographic. Neodsudzujem ich za to, ale dobrí herci majú európsky štýl. Dnes niektorí možno aj ázijský. Asi je to dané históriou našej kultúry.

Kto je teda najdôležitejší, aby vznikol dobrý film?

Každý je rovnako dôležitý. A ako som už povedal, veľmi, veľmi dôležitý je scenárista. Iba v Cannes, keď sa ide po nejaké ocenenie, vtedy je najdôležitejší producent. Vtedy je veľmi dôležitý mat' producenta s hrbou peňazí.

Juraj Fellegi

Mama a Art Film Fest

Kolko zážitkov, emócií a obrazov sa skrýva za tým nadpisom! Prvé ročníky to bol do poslednej chvíle zápas dostať na Slovensko hviezdy ako Loren, Belmondo, Deneuve či Placido. Riešili to spolu s Petrom Hledíkom a dobrodružstvá z tých čias by určite vystačili na celú knihu.

Na festivale sa mamina cítila ako ryba vo vode. Mala toto prostredie rada a vedela sa v ňom pohybovať s gráciou a ľahkosťou ako málokto. Pre všetky hviezdy, ktorým tlmočila, bola príjemným spoločníkom. Nehovoriac o jej vysokej profesionalite pri tlmočení, ktorým dodávala ešte trochu lesku navyše, pre už aj pre tak dosť slávnych ľudí.

Za všetky jej posledná historika z AFF 2010. Keď sa vracala domov mala v ruke šampanské s tabuľkou Actor's mission. „To mi dal Depardieu,“ povedala. „Rečnil o tom, aké fantastické víno majú v Južnej Amerike (kde má Depardieu svoje vinice), a ja, keďže som o tom veľa tlmočila v Európskom parlamente, som to nevedela vydržať a povedala som mu, že by som to víno nepila. Hrozne sa rozzúril, a keď sa prišiel udobriť, tak mi dal tento šampus.“

Tereza Gašparíková a Jean-Paul Belmondo

Zopár týždňov po Art Film Feste mame diagnostikovali rakovinu. Keď sa ešte na niekoľko mesiacov vrátila do života, preložila ironickú knihu Nestíham alebo ťažký život štátnej úradníčky. Spolu s trailerom na dokument Tereza, ktorý pripravujem, ju predstavíme dnes o 17.30 h v Paxe.

Bude to ladené určite skôr humorne. Tak, ako by si to mama želala.

**Peter Gašparík,
vydavateľ a Gašparíková,
Tereza Gašparíková, ktorá roky tlmočila
pre hviezdy AFF**

3 OTÁZKY PRE...

Zofia Ścisłowska

Komédie, trilery aj drámy, hrané, dokumentárne aj experimentálne filmy sa na Art Film Feste stretávajú v Medzinárodnej súťaži krátkych filmov. Z 35-tich snímok napokon porota vyberie víťazný krátky film. Jej členka hovorí, že vždy, keď sa začína v pásme ďalší film, musí sa človek nastaviť, akoby práve prišiel do kina.

Dá sa v krátkom filme povedať to isté, čo v celovečernom?

Asi sa nedá vyrozprávať všetko, ale isto sa dá nakrútiť krátky film, ktorý prinesie rovnaké posolstvo ako celovečerná snímka. Pre stopáž – maximálne 30 minút – musí autor krátkého filmu, samozrejme, rozprávať veľmi stručne. Ale všetci poznáme ten pocit, že celovečerný film, ktorý pozeráme, by bol výborný... len keby bol krátky. V živote som však videla už aj ne jeden krátky film, pri ktorom som si povedala, že filmár mal ešte čo povedať a že by pokojne mohol nakrútiť celovečerný film.

Je teda nakrúcanie krátkého filmu jednoduchšie?

Každý filmár, ktorý chce nakrútiť dobrý krátky film, sa musí podriadiť jasnej disciplíne. Musí byť oveľa precíznejší, aby nakrútil film, ktorý bude silný a zároveň zaujímavý pre divákov.

A odlišujú sa diváci, ktorí vyhľadávajú krátke filmy, od bežných návštevníkov kín?

Viem to zhodnotiť len na príklade Poľska, odkiaľ som. A tam sa mnohí ľudia akoby stále báli chodiť na krátke filmy. Majú obavu, že im nebudú rozumieť, že v nich bude veľa umenia. Je to totiž odlišný zážitok od návštevy kina, na akú si zvyknúť. Ale ako pribúdajú festivaly, pribúdajú aj ľudia, ktorí sa o krátke filmy zaujímajú, a tak sa vlastne rozdiel medzi divákmi krátkych a divákmi celovečerných filmov stiera. (11)

Shirley prináša na plátno Lásku a anarchiu

Reprodukcie jeho maliieb sú ikonami amerických domácností. Tak prečo ich nepriviesť k životu prostredníctvom mágie filmu? Azda táto otázka skrsla v myslí rakúskeho režiséra Gustava Deutscha, jednej z vedúcich osobností experimentálneho filmu. Vytvoril film Shirley: vízie reality, ktorý uvádza Art Film Fest dnes o 17.30 h v Kúpeľnej dvorane.

Pred zrakmi divákov ožije na filmovom plátne trinásť obrazov prominentného amerického realistického maliara Edwarda Hoppera. Vo farbách, prostrediach a situáciách výtvarných diel vyrozprávajú príbeh spoločensky a politicky angažovanej herečky, ktorá chce zmeniť svet. A na jej príbehu prevedú diváka Ameriky od 30. do 60. rokov 20.

storočia – cez časy veľkej hospodárskej krízy, nástupu Mussoliniho a Hitlera, naprieč studenou vojnou, vládou prezidenta Johna Fitzgeralda Kennedyho, smrťou Martina Luthe- ra Kinga a po vietnamskú vojnu.

Uchvacujúci zážitok z filmu však skôr pripomína pocit z galérie ako z kina. A táto kombinácia je nezvyčajným experimentom. Ktorý sa podobne ako mnohé iné experimenty stretávajú s oslavnými i kritickými ohlasmi. Práve preto je snímka zaradená do sekcie Lásku a anarchia, ktorá na festivalové plátna už tradične prináša novátorské a avantgardné snímky. Tento rok sú jej súčasťou viaceré pozoruhodnosti.

Láska a anarchia 2014 totiž ponúka filmy nielen o láske a anarchii, ale

hlavne o láske k filmu a o anarchizmom používaní filmových výrazových prostriedkov.

„Autenticita alebo chuť experimentovať“ dominujú týmto filmom. Diváci Art Film Festu majú radi a dokonca aj vyhľadávajú nezávislú a nekomerčne orientovanú kinematografiu, ktorej je nedostatok v bežnej distribúcii,“ vysvetlil zostavovateľ sekcie Martin Ciel. (kiz)

AKTUÁLNE INFORMÁCIE

O tom, čo sa deje na Art Film Feste sa dozviete aj na našom Facebooku www.facebook.com/ArtFilmFest a na internetovej stránke www.artfilmfest.sk.

FILMOVÉ TIPY NA DNES

Lawrence z Arábie
10:45 h, Festivalové kino ODA, Trenčín

Legendárny film s Petrom O'Toolom má na konte sedem Oscarov, a režisér David Lean sa tak postaral o jednu z najúspešnejších snímok minulého storočia. Veľkolepý a veľkovýpravý príbeh z obdobia 1. svetovej vojny zachytáva britského dôstojníka, ktorý sa snaží zjednotiť arabské kmene, až kým nepadne do tureckého zajatia.

Klan
12:30 h, Kino Prameň, Trenčianske Teplice

Príbeh o láske a dospievaní v krutom svete. V jeho centre stojí hluchonemý Sergej. Keď nastúpi do internátnej školy, musí si v nej vybojovať svoje miesto. Systém je však zameraný na kriminalitu a prostitúciu. A všetko sa skomplikuje, keď Sergej poruší pravidlá klanu. Film bez slov získal tri ceny vrátane hlavnej v prehliadke Týždeň kritiky v Cannes.

Klaudia Dudová ako filmová hrdinka Žaneta

Cesta ven je boj o obyčajné šťastie

Keď ide k lekárovi, ako jednu z prvých otázok sa jej opýta, či pije a fectuje. Keď ide na pracovný pohovor, pýtajú sa jej, či bude naozaj chodiť do práce. A keď ide na diskotéku, nevpušťa ju. Pretože je Rómka.

Aká je jej cesta z bludného kruhu plného predsudkov na strane Rómov aj „bielych“? Ukazuje to nový česko-francúzsky film *Cesta ven* renomovaného režiséra a scenáristu Petra Václava. Česká kinematografia sa s ním po 16 rokoch vrátila na scénu festivalu v Cannes. Art Film Fest ho uvádza v Medzinárodnej súťaži hraných filmov.

Včera mala *Cesta ven* na festivale oficiálnu slovenskú premiéru. Dnes o 14.30 h ju premietnu v Cinemaxe D za osobnej účasti producenta Miloša Lochmana a hlavných predstaviteľiek Klaudie Dudovej a Márie Ferencovej-Zajacovej. A od zajtra ju budú premietat' aj v slovenských kinách.

„Mňa vždy zaujímali odlišní ľudia, odlišné zvyky, odlišné chápanie sveta a vzdialené krajiny. V tej príšernej dobe komunizmu, keď

som bol v krajine, kde som sa narodil, zavretý v base, boli Rómovia jediní odlišní ľudia, jediná dosiahnuteľná exotika. Ich osud prinášal otázky, stretávanie sa s nimi bolo dobrodružstvom a veľkým ponaučením o živote,“ vysvetľuje režisér Petr Václav. „Keď som v roku 2012 začal pracovať na *Ceste ven*, žasol som, ako sa od komunizmu zmenila situácia Rómov na poli pracovných príležitostí, bývania a zadĺženia chudobného obyvateľstva. A rasizmu,“ povedal režisér.

Cesta ven je silný a autentický príbeh mladej rómskej ženy, ktorá bojuje o obyčajné šťastie a dôstojný život. V prostredí prešytenom rasizmom, diskrimináciou, nenávisťou a ďalšími neprekonateľnými prekážkami, bojuje s finančnými problémami aj s pocitom opovrhovania.

Krutý príbeh odzrkadľuje skutočný život rómskej komunity. Režisér Rómov už dobre poznal. Za debut s názvom *Marian* získal v roku 1996 Strieborného leoparda na festivale v Locarne. Teraz sa vrátil medzi tých, s ktorými pred takmer 20 rok-

mi nakrúcal a nový príbeh našiel medzi nimi. Poskladal ho z čriepkov ich osudov a scenár ďalej dotváral na konkurzoch. Od začiatku vedel, že všetky postavy chce obsadiť nehercami. Po Čechách precestoval 25-tisíc kilometrov a stáli pred ním tri tisícky Rómov.

„Nechcel, aby sme hrali, chcel, aby sme svoje postavy žili,“ povedala po uvedení filmu na Art Film Feste Mária Ferencová-Zajacová. A dodala, že v hlavnej postave Žanety sa skrýva kúsok z trápenia každého rómskeho dievčaťa.

Žanetu stvárnila Klaudia Dudová, ktorá režisérovi padla do oka na rómskej zábave. Hoci nemala herecké ambície a vo filme sa objavila prvýkrát, vytvorila živú, skutočnú a uveriteľnú hrdinku. Jej druhu stvárnil David Ištók, ktorý pôvodne režisérovi pomáhal pri obhliadkach a v súčasnosti pracuje ako rómsky asistent prevencie kriminality. Mária Ferencová-Zajacová už herecké skúsenosti už mala – vrátane účinkovania v bollywoodskom filme.

Zuzana Kizáková

STRUČNE

V rámci tradičných promenádnych koncertov vystúpi o 16. h na námestí v Trenčianskych Tepliciach džezové kvarteto Fascination band.

Známi hudobníci Oskar Rózsa a Zdenka Predná tvoria jedinečné zoskupenie DOLEDOLE, ktoré zahrá o 22. h vo Festivalovej kaviarni Kursalon v Trenčianskych Tepliciach. Dvojica rodákov z Banskej Štiavnice sa zameriava najmä na spontánnu improvizáciu a svojské spracovanie pesničiek. (sla)

Osobné uvedenia

10.30 h – v RTVS ArtKine Metro uvedie režisér Magnus Mork krátky súťažný film *Burger*

13. h – v RTVS ArtKine Metro uvedie režisér Robert Kirchhoff film *Lesk a bieda SNP* v rámci premietania Krátkych filmov o vojne

16. h – v RTVS ArtKine Metro vedie režisérka Paula Korva krátky súťažný film *Byť človekom* a režisér Sahim Omar Kalifa krátky film *Bagdaský Messi*

14.30 h – v Cinemaxe D uvedie producent Miloš Lochman, herečky Klaudia Dudová a Mária Ferencová-Zajacová film *Cesta ven* z Medzinárodnej súťaže hraných filmov

20. h – v Kúpeľnej dvorane uvedú producenti Mátýas Prikler a Zora Jaurová, line producerka Katarína Krnáčová a režiséri Juraj Herz, Iveta Grófová a Peter Kerekes film *Slovensko 2.0*

21. h – v Kine Prameň uvedie režisér Patrik Lančarič a rodina Brezovských film *Hrana – 4 filmy* o Marekovi Brezovskom

Tisíckrát dobrú noc

15:30 h, Kino Prameň, Trenčianske Teplice

Autobiografické dielo režiséra, ktorý kedysi pôsobil ako vojnový korešpondent. Zobrazuje vnútorný boj vášnivej vojrovej fotografky v podaní Juliette Binoche. Jej manžel a dcéra totiž pred ňu postavila ťažké rozhodnutie: Buď rodina alebo práca. A ona sa rozhodne pre rodinu... Na festivale v Montreale získal film *Hlavnú cenu* poroty.

Slovensko 2.0

20:00 h, Kúpeľná dvorana, Trenčianske Teplice

Jedinečný filmový projekt je prvý a jediný svojho druhu v súčasnej slovenskej kinematografii. Moderné dejiny samostatného Slovenska ukazuje očami desiatich autorov, v desiatich 10-minútových filmoch. Desiatka popredných slovenských režisérov sa skladá zo širokého generáčného, názorového aj žánrového spektra.

Hrana – 4 filmy o Marekovi Brezovskom

21:00 h, Kino Prameň, Trenčianske Teplice

Pôsobivý dokument zložený zo štyroch rôznorodých častí, je svedectvom o jednom z najtalentovanejších slovenských skladateľov Marekovi Brezovskom. Zároveň je výpoveďou o generácii, ktorá dospievala v prvej polovici 90. rokov. Popri výpovediach rodičov a známych Mareka Brezovského znejú vo filme aj úryvky z jeho skladieb. (sla)

Foto dňa Art Film Festu

Herc Ludwig Bagin na úteku pred Prvým slovenským hororom. Počas osobného uvedenia tvorcov filmu pri jeho včerajšej svetovej premiére na AFF. foto: Radovan Stoklasa

A good film is like a stunning girl

To make a good film, the story is most important. The camerawork doesn't matter, says Răzvan Vasilescu. He has appeared in seminal works of the Romanian new wave such as *Stuff and Dough* and *California Dreamin' (Endless)*. As a member of the Main Jury, he will decide which among the 11 films in the International Competition of Feature Films will win Art Film Fest's grand prize – the Blue Angel.

Do actors and directors judge films differently as members of festival juries?

I don't think there's a major difference between us. We all expect the same: good acting and good directing. Or at least those are my criteria for judging films.

How do you recognize good acting?

You can just feel it. It's the same feeling as when you meet a stunning girl. You're speechless, you can't take your eyes off her, and you

just sigh, "Well I'll be!" But when a dog-faced fatty comes along, no one gives her a second glance.

So in your eyes, good films are like stunning girls?

In their own way. The difference is that sleeping with films isn't really my bag.

What about preparing for a good performance – is it anything like preparing for a date with a beautiful woman?

When I prepare for a role, I usually study the texts for the two, three months I have. And I think about what my character could and should be like. But a good role is actor-proof. It plays itself.

What makes a good role?

A good script. For me, the script and the story it tells are very, very important. Just like a play is the most important thing in a theatre production. After all, why do they keep performing plays by Chekhov, Shakespeare, Pirandello and so many other long-dead playwrights

over and over, with such success? They've got good stories.

Where do you act better, onstage or onscreen?

I'm not ashamed to say that in front of an audience I'm a terrible actor. I'm shy. It's most apparent at auditions. Even when I know the script forward and back, I don't feel confident in front of people.

How does a shy person become an actor?

Quite naturally. In fact, precisely because he is shy. I don't think it's so he can prove himself and show that he can get over stage fright. More so he can be a tough guy, pick up the hottest girls, so he can kill... When an actor has a good script, he can spit in politicians' faces and tell them off: "You bastards, you've got all the dough and we've got nothing!" But afterwards, when he meets a politician in real life, he lowers his head and shakes the man's hand with a smile: "Hello Sir, how you're doing, thank you for everything."

Are the lives you live in front of the camera ones you'd like to live in reality?

No, certainly not. It's about love. Do you watch films differently from your average viewer?

I think that, due to his trade, a film professional sees more than the average viewer. He sees the difference between genuine actors and those who just go to and fro across the screen. For example I've never seen an African actor who was truly good. The way they perform is as if they were constantly in some National Geographic documentary. I don't hold it against them, but good actors have a European style. Perhaps today some have more of an Asian style. I reckon it's predetermined by the history of our culture.

Who plays the most important role in making a good film?

Every role is equally important. And as I've already said, the screenwriter is very, very important. Only at Cannes, when you're after an award, is the producer most important – especially one with deep pockets.

Juraj Fellegi

Festival sa koná pod záštitou a s finančnou podporou predsedu vlády Slovenskej republiky

Festival finančne podporil AUDIOVIZUÁLNY FOND

Hlavní reklamní partneri

Reklamní partneri

Oficiální prepravcovia

Logistický partner

Partneri

Oficiálny dodávateľ

Hlavní mediální partneri

Mediální partneri

